

Előfizetési ár: egész évre 12 frt. fél évre 6 frt. negyed évre 3 frt.
Bejelentési díj: 6-hasábos petit-sor 5 kr., belyegdíj minden bejelentésért 30 kr. — A „nyit-ter“-ben 4-hasábos petit-sor 20 kr.

Megjelennek minden kedden, csütörtökön és szombaton.

Az előfizetési pénzek s a lap kezelését illető tárgyak a kiadó-hivatalhoz (Első magyar egyesületi könyvnyomda, 3 korona-utca, 18. sz. a. intézendők. — Bérmertelen levelek el nem fogadtatnak.)

Előfizetési felhívás

„FÜGGETLEN LAPOK“

1868-ik évi folyamára.

Miután a „Független Lapok“ a jövő év első napjától kezdve, mint kath. politikai napilap, fognak megjelenni, melyekhez minden hétfőn megjelenendő „Irodalmi és tanügyi heti közlöny“ is lesz csatolva, van szerencsénk ezennel t. ez. olvasóinkat tiszteletteljesen figyelmeztetni, hogy, miután lapunk kiállításai költségei ezentúl tetemesen megszaporodnak, kénytelenek vagyunk az eddigi előfizetési árakat is némileg felemelni, és pedig olyképen, hogy a „Független Lapok“-nak

Előfizetési ára:

egész évre 20 frt.,
fél évre 10 „
negyed évre 5 „

Azonkívül elfogadjuk az előfizetést havonkénti részletekben is, és pedig 1 frt 70 krral.

A „Független Lapok“-nak minden előfizetője ingyen fogja kapni a „Hétfői Lapot“ is. Azonkívül elfogadjuk külön előfizetést a „Hétfői Lap“-ra is; és pedig

egész évre 6 frt. — kr.,
fél évre 3 „ — „
negyed évre 1 „ 50 „

Együttal bátorkodunk azon eddigi t. ez. előfizetőinket, kik két vagy több negyed évre előfizettek, tiszteletteljesen megkérni, hogy az eddig hozzánk beküldött díjakat az új előfizetési árak összegeig kiegészíteni kegyeskedjenek.

Az előfizetési pénzek alulírt kiadó hivatalhoz intézendők.

Pest, 1867-iki decz. 10-ikén.

A kiadó hivatal,
3 korona-utca, 18. szám.

Pest, december 23.

Midőn lapunk mai száma tisztelt olvasóink kezébe jut, a karácson szent ünnepek vagy előestéjét vagy éppen napját állik érzelmeik emelkedettségében.

TÁRCZA.

Történelmi tanulmányok.

Kossuth és a dunai conföderatio.

Midőn most e kényes kérdést választom rövid tanulmányozás tárgyául, nem azért teszem, hogy az általam esetelt két történelmi korszakunk élen álló egyik egyéniség ábrándos terveire bővebb világot vessék.

Ugy hittem, ez eszmének csak történelmi mulója van. Most úgy kell látnom, miszerint ez eszme idegen földön él, s noha gyökere e hazában nines, mégis egyszerre véletlenül egyik párt zászlóján oly tartózkodással nyíltsággal jelenik meg, s oly leleplezések kíséretében, melyek mutatják, hogy az eszme élő; vannak képviselői, vannak, kik benne hisznek s érte működnek.

És valóban, ha mind azokra gondolunk, kik a sötétben most történnek, hol a keleti működés homályait csak néha deríti fel perzsekre egy futó villámlás, ha azon naponta sürdülő jelenségekre gondolunk, melyek a keleten gyűjtik a fergeteg anyagait, ha egybevetjük azokkal az európai hatalmak változott viszonyait, és mindezeket éppen földieink hazánkra kiható működésével gondosan egybevetjük — nem lehet eltitkolnunk magunk előtt azon lehetőséget, hogy e szerencsétlen eszme még komolyabb alakban is szőnyegre kerülhet.

S mind ez elég indok arra, hogy tizetesebb tanulmányozásunk kimagyarázva vagy legalább kimenteve legyen.

Ha a Gondviselés mulasztásaink büneiért azt róttá bűnhődésül reánk, hogy midőn 1848 ban néhány százados öhajításaink vágyva-vágyott réppartját értik el, abból a szakadásig ment frradalom esapása nője ki magát, nem lehetséges-e, hogy midőn éppen providentialis szövetségünk nyügeit valahára elhárítottuk s a kölesönösen jótékony együttesség tartós alapjait vetettük meg, akkor vesse a fátum előnkbe a kapcsolat bomlásának kérdését s hozza reánk a kísértés nehéz napjait újra.

Isten ugy akará, hogy a letűnő év végnapjait, hol az egész kiháló természet a mulandóság komor képét állítja elének, a Megváltó születésének örömeleke sugároolja be, s ezen gondolatok szárnyain forduljon lelkünk a multak képéitől azon remények felé, melyekkel a jövő kinalkzik földi vágyainknak.

E nap emlékére emeli a háztűz szerény oltárán is a családi kegyelet karácson-fait, s a keresztény megviszi embertársának az áldás öszinte kívánalmait.

A zöldellő karácsonfa, melyre mi reményeink tarka ábrándjait aggathatjuk — a haza s ennek kétfelé nyuló erős ága az állam s egyház.

1867 évet foglal be a keresztény időszámítás azon karácson napjától, melyen a Megváltó születésében az emberiség számára a világ új rende, a keresztény mivelődés masztja megszülemlék.

E nevezetes évszám, melyet ma még irunk, e szegény hazára is új korszak támadását hozta meg, az államnak az alkotmányt, az egyháznak csak biztató reményeket.

De a nyerevények, miket ez évben Isten kegyelme hozott a nemzetnek, csak gyöngé mag még, melyet gondosan ápolni s óvni kell, hogy termővé legyen.

A mi jövőnk a közelben nem az aratás, nem a gyümölcszedés ideje még, sőt inkább a törődés és gondé, a munkáé s nem az élvezeté.

S e munka körül jutott-e magasztosabb szerep valakinek, mint éppen olvasó közönségünk. zömének?

Azoknak volt mindenkor hivatások, hogy vezetői, oktatói, s a viszontagságokban tanácsadói legyenek a gondjaikra bizott népnek.

És e nép állása most emelkedett lön, választásának egyenes kifolyásából támad a — törvény is.

A nép állásának emelkedése vezetőinek hivatását is mérhetlenül fokozza a hatály fontosságában. és ez követeli, hogy a lelkész maga jogban s ismeretekben e feladatának megfelelő állás színvonalára lépjen, minél kevesebb idővesztés nélkül.

S ha kérdezzük ma: vagyunk-e kellőleg felszerelve a fontos hivatás minden eszközeivel?

Sajnálkozva kell felelnünk: hogy mind ez még csak a jövő reménye.

A meglazult ragaszkodás új kötelekei,

a szükséges összetartás új kapesai hiányzanak még, és merre csak tekintünk állam s társadalomban, a bomlás fejleményei sürübben tűnnek fel, az alkotó erő működésének hatálya mellett.

És ez alkotó erőnek magva az egyházban, munkásainak zöme a lelkészekben rejlik.

Epen ebben különbözünk mi a nyugati és keleti államok társadalmi sajátságaitól. Nyugaton az egyház befolyása mindinkább vesztí a tért az állam hatalmának felnövekvésében; — keleti államokban a hatalom egészen a vallásból meríti erejét, ebben fekszik a kapcsolatok egész vonzereje is.

Hazánkban kezdetől fogva őseink ösztönszerű bölcsesége szent frigrre vezette az államot az egyházzal, s történelmünk évezres folyamában mindig működőnek látjuk az állam eszméjét az egyház kulturális befolyása mellett.

Csak nálunk nem jöhetett állam és egyház nyílt antagonismusba a multban, nem lehet, hogy jöjjön a jövőben is.

Azonban a viszony, mely állam s egyházunk közt létezett, az új viszonyok közt gyökerében átváltozva lön.

A támasz, melyet egyházunk a magaságból nyert, de szabadságának díjával drágán fizetett, most elvételék tőle. A hatalom belterjes támogató erejét, saját híveinek számerejében, külterjes alapban kell felelnie.

S a kapocs, mely a hívek millióit az egyházban egy nagy egészé összefűzi, ismét csak a l lkész.

Annak kell tehát a változott viszonyok jelentőségét első sorban átérznie, mert a hazafi kötelességek s mély fontosságú feladata érzetének, szíve minden dobbanásán keresztül kell vonulnia.

Nagy és magasztos e hivatás, mi reá a közel jövőben vár.

Mi pedig, midőn a karácsony szent ünnepek emlékéből e magasztos hivatás betöltésére utalunk, buzgalmat és hű kitartást kérünk a haza nevében, s a mélyből fakadó imáinkat tüzzük a karácsonyfára, meg nem fogyatkozó erőért, s Isten jutalmazó áldásáért a nagy munkához.

Mi minket illet emberségesen megvirandunk az ég áldásaiért s hű osztályt igé- rünk e nagy munkában.

retlen hazából ismeretlen indokokból utra keltek felkeresni Pannónia földét, valami tudalmuk volt az itteni állapotokról?

Vagy hiszünk-e, hogy a németiség számára eldönteni a képződés vezetés harezát a kellő időben öntudatos szándékkal jöttek apáink e földre? Ezek a Gondviselés utai, melyeket emberi akarat nem jelelhet ki, ember e tetében még kö vetkezmenyeinek sejtelmével sem bírhat.

Menjünk már most pár századdal előbbre, hogy csak válságos vonásaiban mutassuk fel a történelem újmutatásait:

A feudális rendszer befolyása alatt elgyengül a német császárság hatalma, s újabb válság fenyegeti a németiséget, midőn a hatalmas cseh király Ottokár új lendületet ad a szláv fejlődésnek a német földön.

A megüritt császári trón Ottokárra vár, mint a választó fejedelmek legerősebbikére, kinek elbizakodott hatalmát csak a papság ügyessége törí meg a választásban s Habsburg szerény grófia emeltek a császári trónra.

Volt e csak némi valószínűség arra, hogy Ottokár hatalma ellen fertantarsa magát az új császár, midőn ez egész erejével megtámadá?

És ha Ottokár győz, vele a szlávtság nyer kiszámíthatlan lendületet, s a népfornatio a mai Németföldön egészen más irányt vehet, ismét elé állván a központ, mely körül a szláv conglomeratio megtörténhetik.

Ki feji meg már most az indokokat, melyek László királyunkat s a buzgalmat, mely a magyar- ságot egyszerre meg zállja, hogy összeszedvén magokat, fergetegkint jelenjenek meg a válságos esatátéren s másodsor is döntsek el a vezetés esatát a két faj között, melyben Ottokár s benne fájának támasza eselik.

Lépjünk ismét néhány századdal előbbre éppen napjainkig:

Nem találjuk-e korunkban is, hogy a német népben sejtelve el azon harezak, mely közte s azon faj közt vivandó, mely századokon keresztül a képződés lassu folyamában vele vívott szünetelés nélkül.

Erős sejtelmével birt ennek a frankfurti német parlament még 1848 ban is, midőn e esata előérzetben hivatkozott a magyar fegyverre, inkább ösztönszerűleg, mint tudalmasan érezve, hogy e szövet

Brüsszel, decz. 20.

Napoleon ugy látszik megszerette st. cloudi remetelakát, melynek elvonult esőnde alkalmas lehet, a földi szerencse hervatag virágai fölött üdvös elmélkedéseket ébreszteni a császár lelkében, a leáldozó év határán.

De a politikai cselekvés is elveszté productív erejét. A parlamentek vitái, miután a figyelmet kifárasztották, igen köznapikká váltak, mint az uraes, ki első fölléptekor kirívó ültönyével a termek hősvé lön — egy estére.

Igaz ugyan, hogy ha a francia kormány számot vet politikájának ez évi eredményével, ujjongásra nem lehet kedve.

És mégis, a mi legjobban sikerült neki, az a római kérdés volt. Ne értsenek félre önök.

Nem azt mondom, hogy a római expedició a császár Napoleonnak ugy sikerült, mint tizenhét év előtt sikerült a köztársasági elnök Napoleonnak. De az olasz forradalom fékezhetlen önzésével szemközt, a császár szerepét jól játszotta.

A conventio épen villámháritóul kötetett a forradalom ellen. Most Franciaország kötelezettségét a nemzeti becsület visszakívánta. A császár hódolt a nemzet öhajításának. Ismét urává lön a helyzetnek Olaszországban.

És a császár kedélye még sem nyugodt. Komoran, szólaan ül dolgozószobájában, naponta 14 órát töltve munkánál.

Vajjon a titkos társulatokról és a felségárulókról tett felfedőzések laukasztják a császári sas rőptét, vagy a conferentiaterv hunyta fölött gyászol elborulva?

Mindegy. A Napoleonidák szívossága e hajt is kiheveri, s talán az új évi köszöntés a császár ajkain egy új európai program leszen, a béke és háború titkaival.

A császárné, tekintélyes pártjával együtt, nagy mozgalmat üz a pápa érdekében. Mondják, hogy a katolikus mozgalomnak frögője a Tuillieriakban nyer lökést. A közvélemény most ismét felemelte a kormány iránti bizalomnak esőkent agióját.

Rouher és Tiers jelt adának a nemzetnek, s a nép, öatudatában itélt érdekei fölött.

A törvényhozó testület vitái elhangzának a társadalom rétegeibe, s a politikai ügy a lelkismeret nagy érdekévé vált minden francziára nézve.

A küzdelem tere most a Notre Dame tisztes csarnoka lett. A francziák szokottnál nagyobb számmal látogatják a templomokat, s a szószéki alatt, melyen Hyacinthe atya és Bauer abbé, a francia egyházi ékesszólás e bálult hősei, nagy

ségre van utalva magasabb erő újmutatása által.

S ezen így képződött túlsúllynak, ezen megszilárdulának, ezen terjedésnek általma alatt fejlődött és viragzott fel a német cultura, az emberiség fejlődésének e büszkesége.

E cultura adá az emberiségnek a bötít, ez találta fel a löport, e föld lön hazája a bölcsészetnek. Németország a tudomány és művészet s teremő ipar legtenyészőbb földé.

S ha már most átfutva századok válságos történelmi eseményein, kérdezzük magunktól: Mi rti kelle épen fajnunknak e maroknyi idegen népnek, e két hatalmas faj közé ékelteni?

Miért lön épen-e beékelt maroknyi nép hivatva válságos perzekében befolyni a képződés folyamára oly határozólag?

Miért épen oly nép száll e válságos pontra, mely azonnal a német cultura szárnyai alá vonul, annak keresi szövetségét fejének családi összekötéseiben is, s épen e nép bir azon tulajdonnal, hogy keresve a hatalmas szomszéd kulturális előnyeit, mindig fenntartja s megőrjíja intézményeiben, sajátságában fájának ösjellegét is?

E maroknyi faj megnyitja sorompóit a nyugatról jövő kulturának, de térfogatilag keletre működik, frigyét köt a legyőzött fájjal s annyi századig osztozik az együttlét viszontagságaiban a szláv fájjal is.

Vonjuk le már most a fejlemények folyamából az események kulturhistoriai tanulságait néhány kérdésekben:

Mi lesz, ha e maroknyi nép nem bir állandó telepet alkotni e ponton?

Vagy ha kevesebb önfentartási erővel megáldva, egyikben vagy másikban felolvad?

Mi lesz, ha koronkint egészen feladva Nyugatra vagy Keletre meg nem szakadt actióját egészen, egyiknek vagy másiknak veti magát kizáró befolyása alá?

Mindez nem történt Fajnunkban, mely megövtá keleti típusát, ölelkezik annak szelleme a nyugati kulturával, rajtuk török meg fujbomlasztó hatása s ha a mult készíti elő az emberiség fejlődésében a jövőt, nem kételkedhetik senki, hogy csak fajnuk keleties esatornán átszűrődve nyerhet e cultura sebes — mert átalakult — terjedést a Keleten.

(Folytatjuk.)

A karácsonyi szent ünnepek miatt lapunk jövő száma szombaton f. hó 28-án fog megjelenni.

penzben, rsjátékban, országban, és gyamol, legkegyel, úcsarnoká, n. m.: olaj, esendéleti, melyek, 2000 osztr, vannak fel, an folyvást, ushó 31-én, an, (Aka, t társulati, t, minden, van. gy beadása, nyenyek, mi közöltetni hónap alatt, ónává vá, kezik. pcsátott ki, a sorsolási, zorra nem t, hogy a, s a t. ez. zélü vállá, hóban. ati titkár, m. képző, g. elnöke, p 6 nagy, enikus szí, zótt-ál, tal.ány-egye, József, ögmási, az első, az öbbi pedig, inőségben, ha folya, ewre wk, a jövő ta, az ottani, ologiában, L. Y., arva, 89., 115., 103.50, 95., 92., 99., 85.50, 81.50, 98.50, 101.55, 121.55, 48.20, 5.7, 9.71, 179., 119.751, Az „Független Lapok“ oct.-decemberi folyamából még teljes számú példányokkal szolgálhatunk. A kiadó-hivatal.

hatással beszélnek — a társadalmi körök minden eleme képviselve látható.

A frankok impressionalis jelleme talán megfosztja a jelenséget életől; de önk emlékezetük, miszerint, a nemzet 49-ben épen így tüntetett a pápa mellett, s hogy a kormány politikája mindig sympathiákkal találkozott, valahányszor a szent szék függetlenségének kedvező irányban működött.

Ily áramlással szemköt mit fog tenni Olaszország? Ez mindenesetre fő kérdés. Mert még az irányadó körök is bevallják, hogy az olasz kérdésben egyik kompetens az olasz nemzet, s az annak akaratát képviselő kormány.

Ez irányban már is fontos nyilatkozatot halottunk az olasz miniszterelnök, Menabrea ajkairól. Ezen nyilatkozat ugyalszik nem egészen ment a francia hangulatnak nyomása alól, épen azért alkalmas a helyzet fordulatának megvilágítására.

A romai kérdés erkölcsi eszközökkel oldandó meg, véli Menabrea; az erkölcsi eszközök pedig kizárják az erőszakot, melylyel a kath. lelkiismeret le nem győzhető. Az önkéntesek expedíciójára hátrányokat okozott. A garibaldianismus eljátszotta szerepét.

Hasonlítsák önk az olasz pröncire eszméit Rouher jóslataival, s önk is úgy fogják találni, hogy ezen egész olasz operette szövөгét Párisban írták.

Állásunk a politikában.

Mióta lapunkat megindított, nem merült fel politikai kérdés, melyet elhallgattunk, sőt inkább, melyhez határozott nézetet nem járultunk volna.

Állásunk a kormányval s pártokkal szemben annyira megjelelt, következetes, és félre magyarázhatatlanul határozott volt, hogy minden kétséget kizárt.

És mégis a szélső bal közlönye szögletnek szorítva a Fővárosi lapok által, lapunkat határozottan „Kormánylap”-nak nevezi, s mi nem kevésbé lepöttünk meg ezen minőség által, mely illetéktelen helyről osztogatva tudunk és érdemünkön kívül talál bennünket.

Minden esetre mutatja ez, mennyi zavar létezik a függetlenség felfogása körül azon körökben s tán másutt is.

Lehet, hogy bizonyos oldalon a kormánytól függetlenséget abban találják, ha mindent gáncsolunk, mi onnan jó.

Mi minden véleményt, mely meggyőződéssel szól, mely nem befolyásolt, nem vásárolt, de őszintén mondatik, függetlenné tartunk. Valamint minden embert, ki nézetét áruba nem bocsátja soha.

De itt az a kérdés: melyik lap független? mert lehet az egyik nézetében független és mégis a lap, melynek ő vezetője vagy munkatársa, nem igényelheti azon függetlenséget, melyhez mi teljes önérzettel jogot tartunk.

Lap csak az lehet független, mely sem a hatalomnak, sem a népkegyhatású becsvágnak nem szolgál, sem pártok kényszerű érdekei által nem korlátoztatik.

Politikai pártok lapja minden irányban független nem lehet.

Minél inkább betölti a politikai lap párt-hivatását, annál kevésbé mentheti fel magát bizonyos érdekek befolyásolásától, mely a párt érdek.

Ez épen nem azt teszi, hogy dicsérjen feltétlenül, a mit ósárolni kellene, vagy viszont, a mint feleitől vagy elleneséitől jó, mert ez — politikai lelkiismeretlenség volna.

De menteni kell néha, mit maga sem helyesen hallgatni a felett, mit meglepéssel néz. Látnia kell a botlásokat mindent, mit ellenfele tesz; elnézni, mit övéi követnek el; kizsákmányolni az ügyetlenkedést az ellenoldalon, feleiben csak a jót, ellenfeleinél csak a hibát nyilván látni s megszólalni.

És ez a pártlapok correct eljárása, mert a pártérdeket képviselik. Mire viheti azontúl is még a pártérdek a lapok kezelőjét, arra épen a szélső bal közlönye nyújt legkiáltóbb tanuságot.

Minket sem a hatalom befolyásolása, sem a pártok érdeke nem köt. Birunk mint más is, mindenben meggyőződéssel, de nincs semmi irányban nyűgöző kötelezettségünk.

Mi a törvények tiszteletét pol. hivallásunk első ágazatának, a rend fenntartását a társadalmi lét alapjának valljuk.

Mi a kormányt, mely hivatva van a törvénynek, mint élettelen bötűnek érvényt szerezni, — erősenek, becsültnek s mindenek által tiszteltnek óhajtuk; tekintély nélküli, gyáva és tevéketlen kormányt nagy csapásnak tartunk a nemzeten.

De nem tartjuk a kormányt infallibilisnek, sem felfogásaiban sem cselekményeiben, mert ők is emberek mint mi s sajnálatlalt valljuk be, miszerint rövid pályákon is tulon túl több alkalmunk volt működése ellen szót emelni, mint a haza érdekében őszintén óhajtottuk volna.

E mellett mi az ellenzéket sem tartjuk mert ellenzék, szerencsétlenségnek, sőt az ellenzéket, mely alkotó s nem felforgató, a legnélkülözhetlenebb tényezőnek, a fejlődés fő emeltyűjének tartjuk. Szivesen magasztatjuk, hol lehet, sajnálkozva gáncsoljuk, hol kell.

Ezt csak mi tehetjük — épen mert nem vagyunk pártlap, nem vagyunk kormánylap, de vagyunk — független lapok.

Nincs a világon könnyebb dolog, mint gáncsolni, sőt politikában a kormányt szidni, még dicső dolog is — mi e dicsőséget nem keressük.

Más részről az ellenzéket folyvást korholni, botlásait a legkiáltóbb pontra állítani, meglehet sokak szemében érdemek szerzése, mely kamatozhat is, — mi ily érdemeket nem volnánk képesek értékesíteni.

Sőt inkább, mi többször kimondottuk s mindig ismételtük, miszerint alkotmányos fejlődésünk csak akkor éri el normalis méretét, ha a politikai pártok annyira haladnak rendezett viszonyok közti hosszabb működésben, miszerint legalább két ellenzéketes párt versenyezhet egymással a törvényhozás terén, mely mindenik a kormányzat teljes képességével, és személyiségeivel felszerelve áll a politikai közélet küzdohokán.

De ettől még ugyan távol vagyunk.

Mi voltunk, kik kimondottuk, miszerint nem tartjuk szerencsének azon tudalmat a kormányban, hogy a lehetőségek közt unicum. Mi nyitottunk állandó rovatot a kormány működésének, mely, hogy nem volt a magasztalások tárháza, a ki olvasta, avagy csak belenézett, tudja.

Mi voltunk azok is, kik az ellenzékek lehető gyakorlati állásfoglalását jóakarattal megjeleltük, s kimondottuk, hogy politikai elvek terén nincs, és nem lesz számára kilátás, de annál több az adminisztratív ellenőrzésében. Itt teheti magát gyakorlati s vivhat nagy diadalokat.

Mert alkotmányos formák közt csak a szigorú ellenőrzés óvatja meg a kormányt a személyes befolyásolás következeitől, írthatja ki köréből a nepotismus, tehetlenség, képzettség-hiány alkalmazását s az alkalmatlanok balfogását. Az alkotmányos ellenzék minden kormány hajtó ereje, mely sem szünetelni sem félre-tévedni nem enged.

Szóval politikai állásunk független volta mind a kormány mind a pártok irányában annyira határozott s hiszszük correct volt, miszerint ez íránt csak az emelhet kétséget, a ki nem olvasta.

Hanem voltunk kormány, és ellenzék íránt mindig loyálisok a modorban s szólunk mindenről az urbanitás hangján s ez meglehet a „M. Ujság” újdonságának oly szokatlan hang, melyet könnyen megteveszt, mert ki opponálni teremtettével szokott, az az illedelmes szót könnyen bóknak veszi, ha gáncsol is.

Ne vélje azonban a „M. Ujság”, hogy mi parlamentaris kormányzat mellett a címre megrezzentünk, s noha tendentious intenciókat váltig megérdemeltük eddig, csak azért nem fogadjuk el a kormánylap címet, mert

arra semmi sem jogosít fel, és mert politikai függetlenségünk másnemű törekvéseink életföltétele, mint ezt kifejteni s indokolni volt már alkalmunk elég.

A vám- és kereskedelmi szövetség.

A quota kérdésen — habár hosszú és heves harcz után — túlvagyunk! Átvállaltuk az absolut kormány alatt nagyra nőtt adósság milliárdjainak egy részét és nem esudálkozunk akkor, midőn országgyűlésünkben épügy mult a Reichsrathban boldog boldogtalan hozzá szölt e nagy jelentőségű kérdéshez: mert hiába a városság elvállalásáról volt szó.

Alig fejezték be a vitát a quotáról, egy más nagy jelentőségű törvényjavaslat kerül a ház elé, a vám- és kereskedelmi szövetség!

És ha az adósság elvállalása, ha a quota kérdése nagy jelentőségű volt: — ugy e szövetség nem kétszerte, de százszorta nagyobb borderejű, mert e szövetség összes anyagi — sőt szellemi életünk kifejtésére a legnagyobb behatással leend.

Ha igaz az, hogy politikailag erős nép erejének gyökérét erőteljes és virágzó anyagi jólétben birja: ha igaz az, hogy csak anyagilag hatalmas nép lehet boldog s szöval, ha a gazdasági élet és a politikai élet egymást kölcsönösen feltételezik s

az egyiknek virágzása a másiknak erőteljéet idézi elő: — ugy e vám és kereskedelmi szövetség tendi Magyarországot is gazdaggá és önállóvá, vagy — fogja Magyarországot is gyarmattá, az osztrák örökös tartományok appendixévé lealacsonyítani.

Nagy szó ez, a mit kimondottunk; de nem mondottuk ki azt pusztán jó kedvünkben, hanem a szövetség át megátolvasása után jutottunk e kimondott állításunk alaposságához.

Nincsen összes nemzetgazdasági életünk csak egy ága, melyet e szövetség nem bilincsezne össze az osztrák örökös tartományok érdekével. Nem akarok én most a külföldi kereskedelesre reflectálni; nem akarom fölemlíteni azt az édes ezukrocskát, mit a nemzetnek e szövetség által nyújt, hogy ezentúl az osztrák tengeri hajókön az eddigi zászlón a magyar ezimer is tudóklík, hogy ezentúl a cs. kir. consulatások jelentéseit a magyar kereskedelmi miniszter a budapesti közlönyben is közzé teheti, hogy ezentúl magyar veretű pénztink is lesz; mert hisz mindez csak igen mellékes dolog egy nemzet életének feltámasztásánál.

De megakarjuk fontolni azon lényeges pontokat, melyek e szerződés által hazánk úterét érintik s vagy áldást vagy kárthatatot hoznak nemzetünkre.

Az adózás s az adómegszavazási jogban több adótárgyat illetőleg Magyarország teljesen függ az osztrák örökös tartományoktól s viszont, mert „bárminemű s bárki részére szedett belső adókkal az egyik fél a másik területéből bevitt cikkeket csak oly mérvben terhelheti, a milyenben ily adókkal saját területe hasonló iparkészítményeit vagy termékeit terheli,“ és a só és dohánygyedárúság s azon közvetett adók, melyek az ipartermelésre közvetlen befolyással vannak, névszerint a pálinka, sör- és ezukoradó mindkét államterületen e szerződés ideje alatt egyenlő törvények, és igazgatási rendszabályok szerint fognak kezelteni.

Oly tételek ezek, melyek összes gazdasági életünknek mélyen érik.

Mindenki előtt tudvalevő dolog az, mennyire különbözik hazánk közgazdasági állapota az osztrák örökös tartományokéitól.

Miudayjünk tudja, hogy termelés és fogyasztás mily különböző a két államesoport közt; tudjuk, hogy nálunk a termelés sok tekintetben drágább mint a Lajtántul, és mégis jelentékeny azon verseny, melyet hazai termelőink a szomszéd osztrák tartománybeli termelőkkel lúnek; s ha eddig az adó nagysága hathatós tényező volt iparezikkeink megrágulásánál, a vám- és kereskedelmi szövetség megkötése után is csak ugyanazon következménye leend ugyanazon oknak.

Nem követeljük mi azt, hogy alkotmányunk visszaállítása folytán a törvényhozás — tekintetbe véve parlagon heverő s mindeddig elhanyagolt gazdasági erőnk fejlettségét — az adó leszállítás által adjon ösztönt az ipar fejlesztésére: mert nagyon is jól tudjuk, hogy az államszükségletek egyelőre az adókönyveitnek utját elvagták.

Nagyon is jól tudjuk, hogy egyelőre az adóteher, mely 18 éven át nyomta vállainkat, még továbbra is fogja terhelni e kimerült országot s e tekintetben az adómeghatározásnak a szövetségben kimondott elvét nem is támadjuk meg.

De meg kell támadnunk az állapotnak 10 évre való meghagyását.

Tíz évig egyenlően legyünk e megterhelve a mezőgazdasági iparok legnevezetesebb ágáiban az osztrák tartományokkal?

Tíz év kevés egy nemzet életében ha e nemzet a haladás vagy tökély fokán már elől áll, de tíz év egy bilincseiből kiszabadult gazdasági tekintetben dusan megáldott, fiatal erőtlű pezsgő nép életében a mulasztások anyyi évtizedei után egy századdal felér! Tíz év alatt egy előre láthatlan haladást tehet, ne öltünk aszrt réa oly ruhat, melyből már az első években kinöhet, s melyek azután csak további fejlődésében gátul, akadályul szolgálhatnak, vagy melyek öt növésében ferde alakra késztetik.

Bármily jól átgondolt legyen e vám- és kereskedelmi szövetség, bármily óvatosan terjeszkedni is ki a gazdasági élet minden oldalára, bármennyire bölöna is (a kereskedelmi miniszter szavai szerint) a tudományokat követelt szabadkereskedelmi iránynak: — tíz év sok idő, tíz évet nem lehet e szerződés tartamára nézve észszerű időszáknak venni, tíz év nem lehet próba idő olt, hol minden év, de minden pillanat óriási előhaldást ígér épen az ipar azon terén, melyre az adó egyenlőségi elve fog alkalmaztatni.

A törvényhozás működése.

A főrendek s a képv. ház szombaton, vasárnap s hétfőn oly roppant siettetéssel következtek az ülések egymásután, hogy az országgyűlés majdnem permanent volt s „alkotmányozás — hogy B. Kemény egy ismert kifejezését idézzük, — gőzerővel folyt.“

A nagy siettetésnek az volt oka, hogy hacsak lehetséges, az ülésszakot még karácson előtti ki-vánták befejezni s miután hétfőn reggel írjuk e sorokat, valóban nem tudjuk, hogy ez sikerült e?

A szombati háromszoros ülészes főtárgyát az képezte, hogy a pénzügyminiszter, a közte s a lajtántuli pénzügyminiszter között létesült egyezmény folytán, az államadóssági törv. javaslatához a főrendi házban pótlékot javasolt s ezt aztán mind a főrendi, mind a képv. ház elfogadta.

A pótlék, illetőleg módosítás, a törv. javaslat 5 § árá vonatkozik, mely e változtatot szerkezetben így hangzik:

„Az államjegyekből és váltó-pénzjegyekből álló összesen 312 millió frtot tevő függő adósság mindkét fél közös jótállása alá helyeztetik.

Mivel pedig a gmuendeni, aussei és halléi sóbányákra bekebelezett 100 millió frtyai zálogjegyek, a melyeknek kamatoztatásához és törlesztéséhez szükséges összegektől a Magyarországra eső évi járulékok az 1 és 2. §§ okban megállapított állandó és változhatlan összegekben már befoglalva van, oly összefüggésben állanak az államjegyek forgalmával, hogy a zálogjegyek és az államjegyek együttvéve 400 milliót meg nem haladhatnak ugyan, de ezen véghatáron belül a zálogjegyekkel való időnkénti kereskedés a forgalomban államjegyekkel pótolandó; a két fél jótállása az államjegyeknek az összefüggésből időnként eredhető többletére is kiterjesztetik.

Az államjegyekből és váltó-pénzjegyekből álló függő adósságnak minden más szaporítása, valamint jövőben a megalapítására szolgáló rendszabályok, csak a két miniszterium kölcsönös beleegyezésével s a két törvényhozás (birodalmi tanács és országgyűlés) jóváhagyása mellett jöhetnek létre.“

E módosítás rövid értelme az, hogy a 312 milliónyi salinákért Magyarország is jótállást vállalva, az államadósságban való részvételtől ez összeg megfelelő aránnyal szaporodott. —

A vasárnapi ülésben a képv. ház végleg megszavazta az indemnityt és az izraeliták egyenjóságáról szóló törv. javaslatot, a főrendiház pedig elfogadta a kereskedelmi és vámszerződést. A delegatiók ügye szintén vasárnap került szónyegre s e tárgybán zárt ülés tartatott.

Hétfőn a képv. ház egyhangulag elfogadta Bónis Samunak a határvizidőkre vonatkozó határozati javaslatát, a főrendiház pedig elfogadta némi vita után, melyben azonban a szónokok: gr. Cziráky János, gr. Széchenyi Antal, Szögyényi László stb. mind pártolólóg nyilatkoztak, 64 szavazattal négy ellenében a zsidók egyenjóságáról szóló törv. javaslatot.

Ez dióhéjba szorítva parlamentünk legutóbbi tárgyalásainak rajza.

A kormány működése.

Vallás- és közoktatási miniszterium. Mennél nagyobb volt azon megütközés, melyet B. Eötvösnek mintegy két hónap előtt közzétett „középtanodai tanterve“ nemcsak bennlünk, hanem az ország minden szakfőriában is szűkséggépen keltett; s mennél szentebb kötelességünknek tartottuk ezen tantervnek sokféle hiányait kiemelni, hogy annak életbeléptetését — mennyire tiltunk kitélik, s ha még lehet, megakadályozhassunk, annál őszintébb örömmel nyúlunk most tollunkhoz, midőn alkalmunk van vallás- és közoktatási miniszterünk egy oly intézkedését bírálati bonczkésitünk alá venni, mely egyik legfontosabb, de egyszersmind eddig legelhangyaltabb közügyünkre, t. i. a népnevelésre vonatkozik, és egyúttal arról tanuskodik, hogy nemzeti felelős kormányunk csakugyan haladni akar — előre.

T. olvasóink tudják, hogy B. Eötvös legközelebb egy hosszabb feliratot terjesztett fel a Felsőre elé, melyben miután hazai népnevelésünk szomorú állapotát röviden vázolta, a néptanítók szellemi mivelődésének emelésére egyelőre egy heti közlönynek kiadását indítványozza, mely „Néptanítók lapja“ czim alatt jövő év elejétől kezdve megjelelvén minden nép- és elemi tanítónak ingyen fog küldetni.

Azt is tudják t. olvasóink, hogy a Felsőre B. Eötvös ezen előterjesztése folytán megengedni méltóztatott, hogy ezen czélra, azaz a nevezett lap felévi költségeinek fedezésére, a magyar tanulmányi alpból tizenhárom ezer ft. fordítassék.

Midőn mi ezen legmagasabb elhatározást a hiv. lapban legelőször olvastuk, — hogy őszinték legyünk, — valóban kellenetlentl lepettünk meg.

És pedig mindenek előtt feltűnt nekünk azon körülmény, hogy midőn miniszterünk az oly bizonyosan elhanyagolt népnevelésünk érdekében legelőször intézkedik, ezen legelső intézkedés — egy heti lap.

Másodszor meglepett az, hogy egy ilyen heti lapnak költségvetése felévre 13, azaz tizenhárom ezer forintban állapíttatik meg.

És pedig az elsőre nézve azt gondoltuk: vajjon mindenképp előtt nem volna e jobb legtöbb néptanítónak ingyen heti lap helyett inkább mindennapi kenyerezet a mi? Hiszen, ha ez utóbbi meg volna, az elsőt ugyis megszereznék magoknak.

A második pontra nézve, mely szerint t. i. ezen lapnak félévi kiállítására tizenhárom ezer forint

fordíttatik, kivá nagy terjedelmű mely ilyen borz t. i. egy politika is lehet kiállítan

Azonban midőn a miniszter tett felterjeskedését ép oly posan indokolja, Az iránti valaki ismét — vezette, végké vajjon mért nyi reformtörvénye adásában? kie felterjesztésben.

Ezen felterjedés oldala van, mint Az egyik legszebb remény a másik derü. —

A miniszter — a magyar nézetellen állapot szívét szomorít megemliteni, a helységében sen rosbán mintegy nélkül növeked

És ez — a Ennélfogva fog, egy a népi törvényjavaslat

talára. És ez — a Miután pedig szik oly intézk

gyűlés által e t szítik. Ide tartó néptanítónak vitásában, a t

különbösen term hozatala stb. És mindezt „Néptanítók lap

iskola tanítóján

Ha ez így venni; ha a mi hozást is szándé a népnevelés ol

gitsen; és ha a szolgálni, hogy betömje“, hanem reformokat lehe

időzöljünk a „akarunk zúgó adó ajándékkal ne

mint ezzel. Már ilyen bennünket meg

mint olyan int közoktatási mi

közlendő reformi mélyük, hogy sokáig fogunk

A mi pedig i. a felévi kiadásétetés illeti

tünk fekvő min vassuk, hogy minden — te

nyelvén fog me kívánt nyelven

mintha nem egy melyeknek ki

nyomdász sem mint a mely e

délezyve van.

De dacára elején felhozott

van orszlatva is, szik szivlünkön,

lesz-e csakugya miniszter úr ke

azon szép felad hasznosabb lett

módon ezen kö

Erről azon Lapját“ szeren

nyozni.

I

A közeledő is szokatlan él

apró heti lapok közönséget.

A politikai a szélső bal en

kenységet s kés destructiv tend

A nagy pá bal közlönye b

és az ellenzék ban, terjben és

Minden olo

mére ismerni; — oly villám ez, mely csak távolról cikázik egyet — menydögése azonban egy esőpet se hallik.

— A pesti bútorszállítók és hordárok egyület alakítának. Ez egyület valóban ezélszeri, mert ez által a hordárok, és bútorszállítók zsarolásainak eleje leendő véve. Kívánatos volna, hogy az ipar minden osztálya külön testületet alakítva, organizálna magát; különösen az omnibus és bérkocsi tulajdonosoknak kellene ily testületet alakítani.

— Mihók Sándor „Segédkönyv a kezelési hivatalok számára” cím alatt egy 80 lapnyi füzetet írt. E kor-s ezélszeri munkát, az illetők figyelmébe ajánljuk.

— Helmesberger utolsó hangversenyében Beethovennek egy nálunk még ismeretlen, vonós négyes szerzeménye szépen adatott elő. Nagy hatást csinált Volkman négyese is. Szerzőt többször hívták. A második szakaszban Schumann triója is volt, melynél a zongorarész Theindl János nagy művészettel kezelte.

— A budai népszínházban, szombaton Rákosi Jenő V. László című 5 felvonatos új tragédiáját adták, melyben Eicher k. a színi kísérletet tett; kiről azonban, ezen első kísérlet

után itéletet nem mondhatunk. Az előbbi napon a „Tíz leány” operetben Fekete Ida asszony (Limonia) szép éneke által a közönséget elragadta.

— A zalaegerszegi gazdasági egyesület e hó 30-án d. e. 10 órakor, Zalaegerszezen gyűlést tartand, melyre az elnök, az egyesületi tagokat meghívja.

— Budán jelenleg 128 volt honvéd él, és pedig 3 ezredes, 2 alezredes, 10 őrnagy, 18 kapitány 14 főhadnagy, 20 hadnagy, 1 számtiszt, 14 altiszt és 16 közbíró. E kimutatás a honvédelmi miniszteriummal hivatalosan közöltetett.

— Az a Buda, mely a legoptimistább kedélyben sem tudott sok reményt önteni, ime most hatni kezd; nemcsak hogy ez a szemeset dunaparttól megszabadul, hanem ennek partja szabályoztatik; — a hajóknak rendes kikötő helyeik lesznek, s hogy a köszálók a munka útjára vezetethessenek, a város dologházát létesítend. S mind ez a jelenlegi erélyes tisztikar műve. Eljének!

— Több szerb, oláh és ruthen nemzetiségű magyarországi képviselő egy külön kört akar létesíteni, melynek főfeladata leendő Magyarország nem magyar nemzetiségeinek érdekeit képviselni.

— Megjelent és beküldetett: Sötét az éjlatkertben, Irta G. L. K. Ezen mű, mely Lauffer kiadásában jelent meg, szépen van kiállítva, számos Szemlér által köre rajzolt színes képeket tartalmaz és oly vonzó tartalommal bír, hogy azt karácsonyi és újvi ajándéknak, méltán ajánlhatjuk. Ara 3 frt.

Legujabb.

Páris, decz. 23. A Patrie tegnapi számában kijelenti abbeli reményét, miszerint Menabrea azon nyilatkozata, hogy a pápai adósság kamatainak fizetése el fog halasztatni, — a tuillieri kabinet részéről észrevételeket fog előidézni. A France megemlíti, miszerint hire jár, hogy Páris és Flórencz közt közvetlen alkudozások folynak egyezmény tárgyában, melynek ezélya volna a septemberi egyezményt pótolni; a hatalmasságok folyton tudósítanak az alkudozások miben létező, hogy végül beelevezéstük adják reá. A „Journal de Paris” jelezi Oroszországnak jelenleg benső közlekedését Olaszországhoz.

A florenzi kamara elfogadta az abbeli javaslatot, miszerint a szabad kikötők 1869 iki jan. 1-éig eltöröltessenek, és a Menebreatól követelt napi rendre térést 201 szavazattal 199 ellenében elfogattete.

Szerkesztői nyílt posta.

N. L. Éghre S. — urnak. Az első levelet nem kaptuk. A másodikat köszönettel vettük és használni fogjuk.
K. Kalocsára A. urnak. A fontos anyagot felhasználjuk. Köszönet a nagybecsült figyelemért.
N. Szombathba B. — urnak. Az előfizetési felhívásokat megkaptuk. Mit tegyünk? Rendelkezzél.
M. K. K. — urnak. Teljesítettük. Csikke elmaradt, várjuk Susceptibilitásoktól az irói pálya ment ne lehet. Tu ne cede malis. Viszonyok fordultával a nézponok is változni fognak. Adieu.

Kiadó-tulajdonos és felelős szerkesztő:

ZOVÁNYI J. MIHÁLY.

T Ö Z S D E.

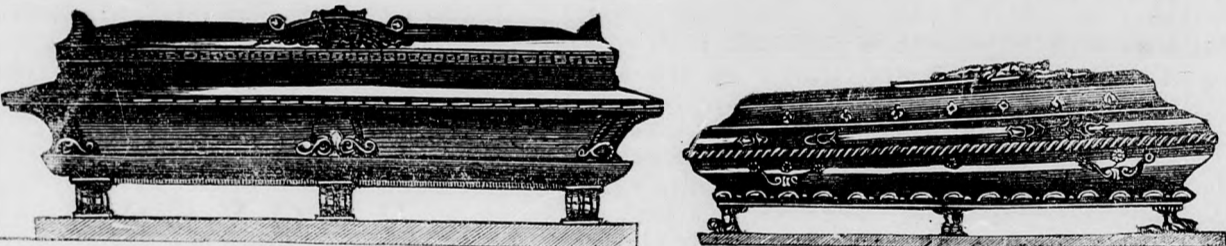
Pesti áru- és értéktőzsde december 21-én.			Magyar értékpapírok árkelete.		Bécsi börze december 20-án.		Részvények.		Elsősébségi kötvények.			
Gabna-árak.	Súly-fontok	Ár mércékint	Adva	Tartva	Államadósság.	Adva	Tartva	Adva	Tartva	Adva	Tartva	
Buza bányási	83-84	5.55-5.85	Pesti keresked. bank	670.-	5% osztr. értékű	53.25	53.80	Nemzeti bank	650.-	1862 Erzsébet vasut	88.50	89.-
" tiszai	86-87	6.15-6.60	Budai keresk. és iparb.	205.-	" adómentes	57.70	58.40	Hitelintézet	182.80	1867. államvasut	114.65	115.-
" pesti	83-84	5.55-5.80	Pesti iparbank	224.-	" nemzeti kölcsön	66.30	66.60	Magyar hitelbank	80.50	Déli vasut	103.-	103.50
Készpénz	86-87	6.15-6.75	Pesti takarékpénztár	1340.-	1860 ki sorsjegye	57.15	57.80	Alsó-ausztr. esc. társulat	615.-	Cseh nyugoti vasut	94.50	95.-
Rozs	83-84	5.55-5.80	Budai	425.-	Bánati	58.30	58.70	Anglo-osztr. bank	106.25	Tiszai vasut	91.50	92.-
Árpa serfőzésre	78-80	4.30-4.40	Pesti hengermalom	1550.-	Horvát	71.25	71.75	Ausztriai földhitelintézet	160.-	Gal. Károly Lajos vasut	98.-	99.-
Árpa etetésre	68-70	2.70-3.10	Pannónia gőzmalom	1830.-	Erdélyi	71.-	71.75	Északi vasut	1695	Magyar északi vasut	85.-	85.50
Zab	68-70	2.50-2.35	I-só budapesti gőzmalom	7.55	Sorsjegyek.			Államvasut	244.20	Lemberg-csernov. vasut	81.-	81.50
Kukorica bányási	45-47	1.70-1.75	Budai gyár-telep	483.-	Hitelintézet	129.25	129.50	Del.-ész. ném. öszeköt. vasut	138.-	Erdélyi vasut	97.50	98.50
" uj		3.75-3.85	Concordia gőzmalom	840.-	Dunagőzhajózási	86.-	87.-	Lemberg csern. vasut	208.25	Ausztr. Dunagőzhajóz. tá. s.	101.25	101.50
Bab uj		2.60-2.75	Szegedi kivit. gőzmalom	355.-	Budai	24.-	24.50	Pesti lánchid	169.50	Frankfurti váltó	121.25	121.50
Köles		3.10-3.20	I. újpésti szeszimóító	590.-	Eszterházy hg.	118.-	120.-	Cseh nyug. vasut	140.-	Londoni váltó	48.15	48.20
Répeze		5.87-6.-	Pestbudai butorkézmű	210.-	Selm.	30.50	31.50	Magyar északi vasut	147.-	Cs. arany	5.76	5.77
Záloglevelek.			Magyar biztosító-társulat	672.-	Pálffy	24.25	24.75	I-só erdélyi vasut	134.50	Napoleonor	9.70	9.71
Nemz. bank kisors. ezüst	96.60	98.80	Pannónia viszonzbizt.-társ.	260.-	Clarv.	26.-	27.-	I-só ausztriai Dunagőzhajózási társaság	478.-	Egyleti tallér	178.-	179.-
" o. é.	92.-	92.25	Pesti biztosító-intézet	245.-	St. Genois	25.25	25.75	Pesti lánchid	380.-	Eztst	119.25	119.75
Magyar földhitelintézet	89.75	90.-	Magyar északi vasut	82.1/4	Windischgrätz	16.50	17.50					
Ausztriai	103.-	104.-	Pesti közúti vasút	472.-	Waldstein	19.50	20.-					
			Kereskedelmi épület	390.-	Keglevich	13.50	14.-					
			Lánchid	383.-								
			Magyar földh. záloglevél	89.3/4								
			Pesti keresk. b. zálogl.	96.1/2								

H I R D E T É S E K.

ENTREPRISE DES POMPES FUNEBRES.

Magyarországon főraktár: Pesten, hatvani-utca 1. szám alatt.

Ahlyrt tisztelettel jelenti a nagyérdemű közönségnek, hogy kizárólag szabadalmazott mindenféle

érezkoporsókkal

jól berendezett főraktárát — szilárdan finomított horganyból vasbordákkal minden színben bronzozva vagy fényezve, a tárgyhoz méltó számos saját szerkesztői díszítésekkel eddig még el nem ért fokélyben — megnyitotta.

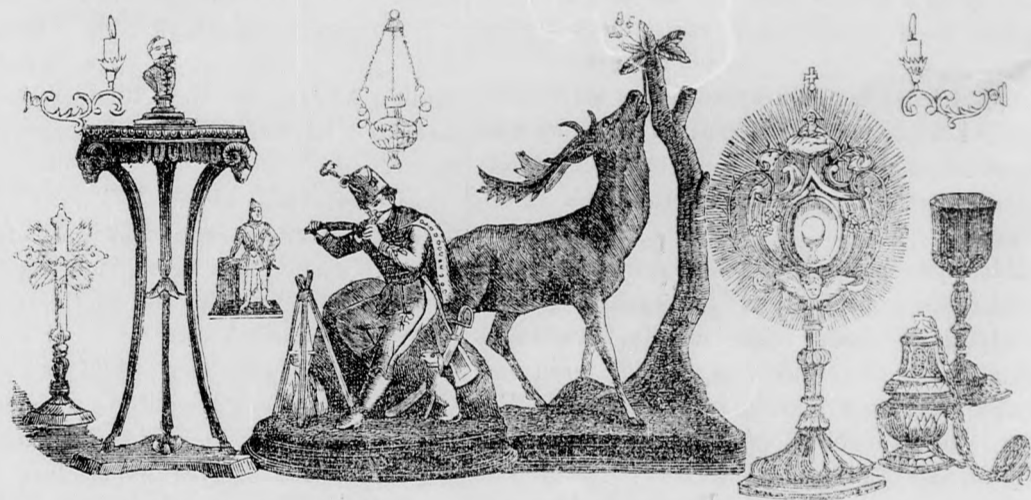
Kaphatók itt mindenféle bársonykoporsók, koporsóvancosok, moire, atlasz, tullanglais, tarlatan stb a legdíszesebben feldíszítve. Koporsóderekljak atlasz és zitzből stb. Koporsófátyolok (szemfüdelek) valódi francia blondfond belf. esipke és virágokkal ékesítve, selyem, tullanglais, tarlatan és más szövetelekből. Halotti öltönyök atlasz, selyemből stb. esipke és virágokkal a legesinosabban feldíszítve.

Tisztelettel

az **Entreprise de pompes funebres,**
Pest, hatvani-utca 1. szám.

Kortsák J.

Fiók-raktár: József-külvárosban, statio-utca 31. szám alatt van.

VANDRÁK SAMU, bronzműves és műöntő Pesten.

A t. közönségnek, és főt. papságnak különös figyelmébe ajánlja már 20 évig főnálló üzletét.

Elfogad megrendeléseket és készít mindennemű egyházi szereket u. m. szentségtartókat kelyheket sat. nemkülönbön minden érezötés körébe vágó díszitményeket u. m. gyertya- és gázcsillárokat, szobrokat, eselirozott kilincseket; aranyoz és ezüstöz tüzben és galváni módon.

Elfogad minden ilyenmű javításokat is.

Műhelye:

Tél-utca 2 sz.

Boltja:

Hatvani-utca ferenczrendiek épületében.

Papi - öltönyöket,

valamint mindennemű más ruhákat világiak számára megrendelés folytán a leggyorsabban és legpontosabban készit.

ANDRÁSSY KÁROLY,
szabó-mester
Pesten újvilág utca 4 sz. a. az „Arany sas” mellett.

PROFUMA VILMOS,
egyetem-tér 3. szám Pesten, ajánlja
dísz- és norinbergi áruk
választékos raktárát,
hol a legjutányosabban vásárolhatni.

Előfizetési felhívás

„IFJUSÁG LAPJA”

az
képes folyóirat 1868-iki folyamára.

Miután több tanár-társam felszólította az „Ifjuság Lapja” szerkesztését magamra vállaltam, ezt tisztán azon ezelből tettem, hogy hozánk serülőt ifjuságunk az iskolai kor-oly tanulmányok mellett, kell-meszen mulattató, de a mellett hivatásukhoz illő ejetetes foglalkozásra nyújtak alkalmat.
Meg vagyok győződve, hogy ilyen foglalkozásra ifjuságunknak nemcsak azért van szüksége, hogy komoly tanulmányaikból fönnmaradt idejüket nemcsak önképzésére használhassák fel; hanem kívánatos az azért is, hogy alkalmat szolgáltasson olykor ritka szellemi tehetség fejlesztésére, mely nem egy ifjú lélekben oly határozottan jelenkezik a szépnak, jónak s igaznak felismerése és megőrzésére iránti felelősség alákjában, hogy azt ápolni, a szunnyadó szikrákat életre költetni nemcsak hazánk iránti hivatásának kötelességünk, de művelését csak legkisebb részben is elhanyagolni vétkes mulasztás bűne volna.

Lapunk ezért nemcsak tanulságos eletrajzokat, ismeretéseket, elbeszéléseket, izlést fönnötő költői munkákat fog hozni a jelen tudományos színvonalon álló szellemi termékek köréből, de a tehetségesebb soroldó ifjuság munkáit is felvesz, és jókarról, oktató, bíráló figyelemmel kíséri; mindannal tudom, hogy ifjuságunk helyes helytelen művelését irányítóit, figyél, vajjon képesek lesznek-e hazánk jelenlegi nagy forráit, nemzeti életünknek jelen támaszait az élet ezután viláhatatlan helyettesíteni vagy nem. Jutalmakat is fogunk tőlünkint kitűzti és ezeket azon dolgozók szerezni közzetni, melyek a b-gyűlt-k között a legjobbak lesznek.
Jó igazságot azonban csak úgy fog sikerrel vezethetni, ha az ifjú nemzedék között sok olvasóra találunk, és a szűlők nem fogják gyermekeik érdeklődésén tölem megtagadni a esélyek anyagi támogatást, mely vállaltom kivételhez multhatatlan szükség.

Az „Ifjuság Lapja” új folyama nagéndul 1868. január 1-jén s megjelenni minden hóban kétszer, a hó 1-jén és 15-ikén nagy másfél lnyvi (43 haszáb) tartalommal, számos érdeleti képelel a színes borítékkal.
Az „IFJUSÁG LAPJA” előfizetési díja: helyben, házhozhordással és postai bérmentes széküldéssel egy évre: 4 frt., fél évre 2 frt., negyed évre 1 frt.
Az előfizetési pénzek hétrertelen levellen küldendő az „Ifjuság Lapja” kiadó hivatalába (3 korona utca 18-ik sz. a. Pesten)

Gyűjőknek minden 5 egyzsrre beküldött előfizetési-tisztelepáldány nyál szolgátunk.
Pest, december 15 én 1867.

Fekete József,

pesti m. kir. főgymn. tanár, felelős szerkesztő s lapkiadó.

Az „Ifjuság Lapja” oct.—decemberi folyamából még teljes számú példányokkal szolgálhatunk. A kiadó-hivatal.

1867. 38-ik s

Előfizetési ár: Beigatási díj: 6-h 30 kr. — A

Előfizet

„FÜGGET

1868-

Miután a „Fü első napjától kezd napilap, fognak minden hétfőn tanügyi heti közl szerencsénk ezen teletteljesen figye punk kiállítás k megszaporodnak, eddigi előfizetési és pedig olyképe pok”-nak

Előf

egész évre fél évre negyed év

Azonkívül el vonkinti rész 1 frt 70 krral

A „Független töje ingyen fogja Azonkívül el „Hétfői Lap”-ra

egész évre fél évre negyed év

Együttal bá előfizetőinket, évre előfizettek, hogy az eddigi új előfizetési kégyeskedjenek

Az előfizetés talhoz intézend Pest, 1867-

Pest,

Csak néhány kezét napjától, tusát egyesite fővárosában, s keik felett tan

Első alkal a katolikusok nek össze s tev

Elég e dísz nunk, hogy e gón innen vi eredményeket a Pesten mul detéhez irtak.

csatolánk, még Erdély fm

A német

Mig napja mindinkább eny inkább a tényle dentalis felé ha netírása csak a stb. történetét tá már nem pusztá ják, hanem figy s művelődési t szempontok is, nép multját tek ennek köszöni a dület, melyet

A német tó kinteben nagy nak. Saját haza még el a francz egy egy s g lott a német t egésznak, törté akarná tenni, k apró territoriali